

საიუკრალი შიშა
11 ნ. ზოიძე, სახ. ქ. შიშა = 23.15

[Handwritten signature]
ფანი 12 კაპ.

3806 20 მარტი 1916 წ.

რედაქციის მისამართი: თბილისი, ალლას ქუჩა № 6.

მშენებელი პატრონი

იუმორის გ.
ჟურნალი
№ 12

„ჩვენ გვაოცებდა ჩვენი თვალეები... და როდესაც ანთო ცეცხლის კოცონი, ამალდა ერთი ჩვენს შორის და ცეცხლის ფრთებს გაატანა ცაში შემდეგი აღსარება...“.

ხურუშიანები.

ქუთაისის ცხოვრება წესიერ კალაპოტში იდგა: უმთავრესს ქუჩებში და ბულვარდში საშუალო სასწავლებლის უფროს კლასთა მოწაფეები უწყინდებურათ თამაშობდნენ ოთჯრმას ანუ „ჩეხარდას“ და საოცარის სიძარდით გადადიოდნენ გამვლელ მანდილოსანთა და მცხოვან მამაკაცთა თავებზე.

ერთხელვე სამუდამოთ დაკანონებულ ჩვეულებისამებრ ყოველ ოთხშაბათსა და შაბათ დღეს წესიერათ იტაცებდნენ მდიდარ ვაჭრებსა, მათ შვილებს და ოსტატურათ მალავდნენ ცხრა მთას იქით, სვანეთის მთაგრეხილის უღრან ტყეში, „ქომაში“, გამოსასყიდ ფულის მიღებამდე.

„მედვედში“, „ლევში“ და „ბორჯომში“ განუწყვეტელი „ცედური“ მრავალქამიერი მოისმოდა, მიუხედავთ იმისა, რომ ომის დაწყების შემდეგ ამ „სასადილოებში“ ერთი ცვარი ღვინოც არ იშოვებოდა..

ერთ სიტყვით, ქუთაისში ყველაფერი რიგზე იყო და როგორც ქაურ ქუჩებში ჩამდგარ ქაობებში ვერ წარმოიდგენ გააფთრებულ ქარიშხალს, ისევე წარმოუდგენელი იყო ქუთაისის ცხოვრების შესვლა და შემოთება.

მაგრამ ერთ მშვენიერ დღეს ისეთი რამ მოხდა, რომ შეუძლებლობაც კი სინამდვილეთ იქცა და მაშინ ერთბაშათ შეწყდა მოწაფეების ოთურმაც, ვაჭრების მოტაცებაც და „ცედური მრავალ-ქამიერიც“:

შუა ბულვარდში, დღისით, საჯაროზე, დარაზმულათ გამოვიდა რამდენიმე ნორჩი ახალგაზრდა ვაჟი და ერთი ქალი, თვალის დახამხამებაში შემოიხიეს ტანისამოსი და გატიტვლდნენ ქვეყნის თვალწინ ისე, რომ ლედვის ფურცელიც არ მიიფარეს. მხოლოდ ქალმა მოიხმარა ქალური კდემამოსილობა და პერანგის ამარა იდგა ტიტლიკანა ვაჭებს შორის.

ეს ისე სწრაფათ მოხდა, რომ მაყურებელი ხალხი წინაპირველათ სახტათ დარჩა, შემდეგ როცა გონს მოვიდა, დაფრთხა და გაქცევა დააპირა.

— შემოეცალეთ, ბატონებო, შემოეცალეთ: ახლავე ქვის სროლას დაიწყებენ, — ყვიროდა ვილაცა.

მაგრამ რაკი ქვის ასაღებათ არავინ იხრებოდა, დაშოშმინდნენ და ქუთათური ცნობის მოყვარეობით

გარს შემოერთყენ უცნაურ სურათს. წინა წყებაში ქალები იდგნენ.

მაშინ ერთი ტიტველთაგანი გამოეყო რაზმს, შურდულივით მივარდა პერანგის ამარა ქალს, ხელის ერთი მოძრაობით „ჩამოხსნა უკანასკნელი ტანსაფარავი“ და გაატიტვლა.

ამ მოულოდნელმა სიურპრიზმა, სამხედრო მიმომხილველთა ენით რომა ვსთქვათ, მაყურებელთა რაზმების გადაჯგუფება გამოიწვია: ქალებმა თვალზე ხელი აიფარეს და ნაზი შეკივლებით უკან დაიხიეს. ხოლო მამაკაცებმა მოწინავე პოზიციები დაიჭირეს და დაგეშილებივით მიაშტერდნენ უცხო სურათს.

მხოლოდ კიტა აბაშიძემ გაარღვია მაცურებელთა წრე, რაღაც უცნაური სისწრაფით გადასდგა რამენიმე ნაბიჯი ტიტველებისაკენ, საოცარის ფაფაცებით გაასუფთავა სათვალე და თვალებზე მოიმარჯვა. კიტა აღტაცებით იდგა კისერ წაწვდილი და ისე მისჩერებოდა ტიტველ ქალ-ვაჟს, როგორც ოპერეტის მენელაოსი მშვენიერ ელენეს.

უცებ ტიტველი ვაჟი წამოდგა, ავაზისებური სისწრაფით შეახტა მხრებზე ტიტველ ქალს, საზარლათ დააბრიალა თვალები და დაიძახა:

— ვიდრე მე და ჩემი ძმები ასე ვაბრიალებთ თვალებს, დედათა სქესი ჩვენ ვერ გაგვიძლებს... შეიყვარეთ ქალი ვნებიანათ და დაუზოგავათ ამრავლეთ ხალხი!

ამ უჩვეულო განცხადებას კი ვეღარ გაუძლო ხალხმა და დაიშალა.

მხოლოდ კიტა იდგა იმავე ადგილას, ისეთივე პოზით და ნერწყვის ხშირი ყლაპვა მის განცდას სავსებით ამხელდა...

ეს საოცარი ამბავი ამით როდი გათავებულა. ტიტველი ვაჟის განცხადებამ ბევრი ქუთათური ჩააფიქრა, უფრო კი ცოლიანი ქუთათურები. არავინ ამხელდა, თორემ ყველა ამათ საერთო აზრი აწუხებდა: „არა, როგორ რიხით დაიძახა ჩვენ დედათა სქესი ვერ გაგვიძლებსო! ერთიც ვნახოთ, მართლაც გაუწყრათ ღმერთი და შეუდგენ თავიანთ

პროგრამის შესრულებას“,—ფიქრობდენ ისინი, მაგრამ ამ აზრის ხმა მალე გამოთქმა სცხვენოდათ და ერთმანეთს რომ შეხვდებოდნენ, ასეთ მუსიაფს გააბამდენ ხოლმე:

- გამარჯობა, ჰა-ჰა-ჰა!
- გაგიმარჯოს, ჰე-ჰე-ჰე!
- შენ რა გაცინებს, კაცო, ჰა-ჰა-ჰა!
- სწორეთ ის რაც შენ, ჰე-ჰე-ჰე!
- იმე, გინახავთ ამისანე ხურუშიანი ყმაწვილები?

— შენი დამკვლელი ვიყო, თუ გამეგონოს, არა თუ მენახოს! ბატონო, ჩვენც ვიყავით ყმაწვილები, ჩვენც გვიყვარდა იგი, რა ქვია, ღმერთო, შენ გამახსენე, ჰო... ჩვენც ქეიშავშობოდით... ჩვენც ქე ვარშიყობდით, მარა ამისთანე არაფერი გამიგონია, შენ ძმობას ვფიცავარ! ნამეტანი ხურუშიანები ყოფილარიენ, ნამეტანი!

— მაგენი, შენ ნუ მომიკვდები, გასაციმბირებელი არიენ, გასაციმბირებელი!

— კაი დაგემართოს, მარა რო არაფელი ოკრუინ სული ხარ! რაფერათ გააციმბირებ?...

ბოლოს, ერთ საზოგადოებაში, ერთმა სხვებზე უფრო თამამმა ქუთათურმა გაბედა საერთო სატკივარის გამქლავება.

— თქვენ ქე იცინით, ჩემო ძამიებო და მართლა რო გაუწყრეს ღმერთი... ხომ იცით, ქალის ქკუა მოკლეა. .

— შენი ოჯახი ააშენოს ქრისტე-მაცხოვარმა! ერთხმათ წამოიძახა რამდენიმე კაცმა: ჩვენც მაგას არ ვტირით და არ ვჩივით?

— ჰო და საქმეს დროზე უნდა შევლა, თვარა წაგვიპილწენ ოჯახი და ეს არი, შენ ნუ მოუყვდე ჩემ თავს!..

ესლა ყველამ ამოილო ხმა და შეუდგენ „ხურუშიანების“ საწინააღმდეგო ღონისძიებათა ძებნას.

— მაგენთან არც სიამტკილობა გაგივა, არც დაქაღნება და არც მუშტი და ბლიკვი. მაგენს ისთეველე რამენაირათ თუ არ დუუტხრეთ ის უცნაური ხურუში რომ ასტეხიათ, ისე არაფელი იქნება! —გამოაცხადა ერთმა.

— აუი, ა! დიდი მადლობელი ვარ, ღმერთმა შენი თავი ნუ მომიშალოს! მაგენს დაუცხრობ შენ ხურუშს? ხომ ხედავ, რომ იძახიენ? „თავს არ დევიზოგავთო!“ შენგან არ მიკვირს?—შენიშნა მეორემ.

— კაცო, ჯერ დამათავებიე და მერე მიკვი-

ლე,—დაიწყო ისევ პირველმა:—ჰო და, რაკი ხურუშის დაცხრობაა საქირო..

— კაი რამეს არ გვირჩევს?.. მერე სად გამოვყოთ თავი?.. ვის შევხედოთ თვალეში!.. აჰა-ჰა-ჰა-ჰა! ეს არ იფიქრო...—წამოიძახეს აქეთ იქიდან.

ბევრი სხვა აზრიც გამოითქვა, მაგრამ არცერთი არ მოიწონეს. ბოლოს ერთმა დამსწრე ინტელიგენტმა, რომელიც, როგორც ეტყობოდა, ქართულ ლიტერატურას კარგათ იცნობდა, შემდგეგი წინადადება წარმოთქვა.

— ბატონებო! მე დაგიხსნით გასაჭირისაგან! თუ გინდათ, რომ სამუდამოთ დაჰკარგონ ის რალაც „ხურუშია“, მიბძანდით კიტა აბაშიძესთან და სთხოვეთ, რომ ერთი საჯარო შექაოს ისინი. მორჩა და გათავდა! მეტი არაფერი უნდა!

— კაცო, რას ამბობ? კიტა რა შუაშია? აგვიხსენი, თუ ღმერთი გწამდეს,—მიაძახეს ერთხმათ.

— კიტა იმ შუაში გახლავთ, რომ ვისაც ის საჯაროთ აქებს, წერით იქნება თუ ზეპირათ სულერთია, ის მერე კაცათ აღარ გამოდგება. ვინ იცის, რამდენი ახალგაზდა კაცი დაუღუპავს კიტას ქების ამ თვისებას... სთხოვეთ და თუ დაგთანხმდათ სიტყვას გაძლევთ, რომ აუცილებლიე მიაღწევთ მიზანს. ოღონდ თქვენი განზრახვა კი არ გაუმხილოთ.

ეს წინადადება ყველამ მოიწონა და კიტასაც დიდი თხოვნა არ დასჭირდა. „ხურუშიანების“ შექება მას უამათოთაც გადაწყვეტილი ჰქონდა და ამიტომ სიამოვნებით დააკმაყოფილა მათი თხოვნა.

დანიშნულ საღამოს, ქუთაისის თეატრის ფონდის სასარგებლოთ გამართულ საჩაიეში კიტამ შეიყვანა „ხურუშიანი“ ვაჟები და დამსწრეებს შემდეგი სიტყვით მიმართა:

— „ბატონებო! დღეს მთელი კაცობრიობა აუწერელ გასაჭირს განიცდის. სისხლის ღვრას დასასრული არ უჩანს და ახალგაზრდა ვაჟთა რაზმები დაუნდობლოთ იცელება ბრძოლის ველზე. ჩვენი სამშობლოც, საქართველოც, საერთო უბედურების მოზიარეა და მისი ვაჟკაციც იხოცებიან ომის ასპარეზზე. ამისდაგვართ ჩვენში თან-და-თან კლებულლობს მამაკაცთა რიცხვი, ეს გარემოება კი დიდ უბედურებას უქადის უამისოდაც მცირერიცხოვან ქართველ ერს. აი, ამ საერთო უბედურებასთან, ხალხის შემცირებასთან საბრძოლველოთ გამოვიდნენ ზეგარდმო ნიჭით ცხებულნი და უშიშარი ვაჟები,

რომელნიც თქვენ წინაშე დგანან მხოლოდ ამით გენიოს ტვინში დაიბადა და უშიშარ გულში აღინათო დროს შესაფერი აზრი და გრძნობა და ესენი კისრულობენ საშიშარ დანაკლისის ასანაზღაურებლათ „დაუზოგავათ მრავლებას ქართველი ხალხისას!“ დე, ამიერიდგან ეს ლოზუნგი გახდეს საერთო ლოზუნგი და ყველამ შეიგნოს მისი დიადი მნიშვნელობა!

სიტყვის გათავების შემდეგ კიტამ „ჩამოხსნა ტანსაფარავი“ ხურუშიანებს და გაატიტვლა.

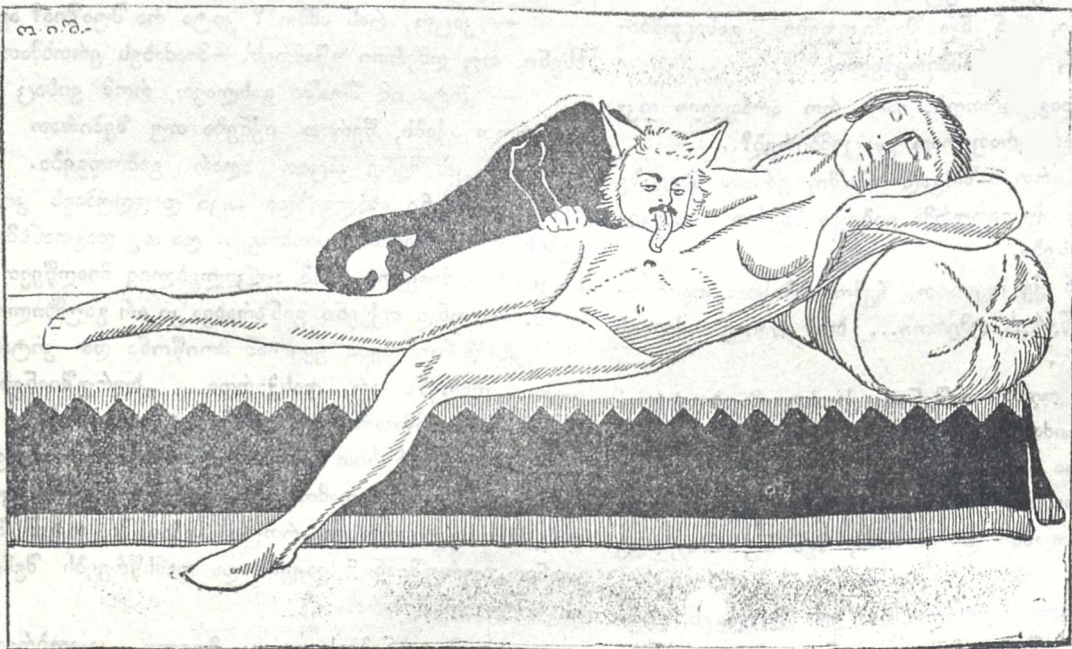
ეს იყო და ეს. კიტას ქებას გასკრა და მას შემდეგ „ხურუშიანების“ ხსენებაც ისე გაჰქრა, როგორც კიტას მიერ სხვა ნაქებ ახალგაზდობის გენიოსობა.

მაგრამ კიტას გამოსვლა ამ საჩაიეში სხვა მნიშვნელოვანი შედეგიც მოჰყვა.

ფედერალისტების პარტია ორ ბანაკათ გაიყო და სოციალისტ-ფედერალისტებს გამოეყვენ ეგრედ წოდებული „ხურუშიან-სოციალისტ-ფედერალისტები“, რომელთა ორგანოთ გაზ. „მეგობარი“ გამოცხადდა.

ასეთი განხეთქილება მარტო ინტელინგეტ წრეებში როდი მომხდარა. ფედერალისტთა მშრომელი ხალხიც, ე. ი. სათავად-აზნაურო გიმნაზიის მოწაფეებიც, ორათ გაითიშა: I—IV კლასამდე ძველგზას შერჩა, ხოლო V—VIII—ხურუშიანებს მიემხრო.

თავუნა.

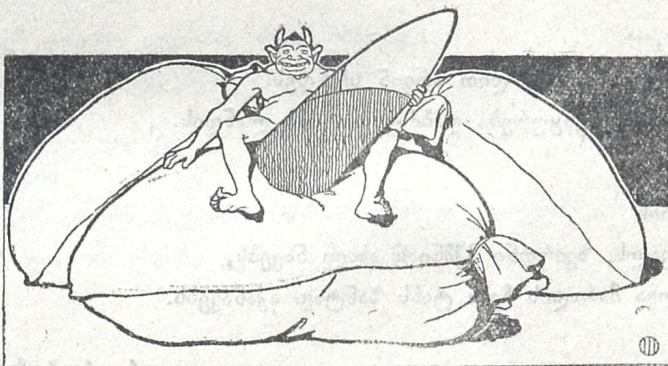
ელიჩკა დარიანი.

მზის აყვავება გამომტაცებს მწველ ადამიანს,
(ჩემს შეყვარებას მწუხარება კვლავ მოემატა)
და დალონებულს, ვაჟის კოცნას, კოცნას ნამიანს
ვარდისფერ ენით მომაგონებს გამოთბარი კატა.

რათ შემიგინა სინამდვილემ შმაგი ოცნება?

(ეფენე ღარაიანის ჟერ დაუბეჭადვო ლექსი).

ვნებით აგზნებულ ტანში მივლის მე ჟრუანტელი,
 ტკბილ მოლოდინის ჟრუანტელი ნარნარით მივლის,
 და ისე ველი ვილაც ვაჟსა, ვით ალს კანდელი,
 ვით მწვანე ყანა, ნაწვიმარი, მხურვალე ივლისს.
 ვგრძნობ, მეპარება ფეხშიშველი, უშარიშუროთ,
 და მხოლოდ სუნთქვა ვნებიანი სწვდება ჩემ ყურებს...
 ვფიცავ, ამ ტანის ერთი ნაკვთიც არ დავიშურო,
 ოდეს იმ ვაჟის ცხელი კოცნა სულს გამიხურებს.
 მოვიდა კიდევ... გავირინდე... ჩამომხვეს სამოსს...
 მიეტრიალდები და ჩამიხვევს ისეთი ზვევით,
 რომ ერთის ნაცვლათ მომაგონებს ვაჟკაცსა სამოცს...
 მაგრამ—ვაიმე!—როგორ ამწვა ტიტველ ზურგს ქვევით?!
 პირქვე დავეცი... რას ველოდი და რა მარგუნა?
 თხილის წნელს მარტყამს რბილ ადგილზე ვილაც თავუნა...
 მარტყამს და ჰყვირის: „დანარჩენნი სად არიანო?
 ფუჰ შენს ნამუსსა, შე ბედშავო, შე... დარიანო!“.

სირენას სიმღერა.

რეჟულიდან „ღაღი და ზურმუხტი“

ზღვა ირხევა, —

ნაკეც-ნაკეც ათამაშებს ზვირთთა ნავეებს;

ზეგაწოლილს ჩემს მაგარ ტანს არხევს, არწევს, აქანავებს.

მზე ტანს იბანს, —

ცხელი თითით აგზნებს, მიშლის თმის დაღაღებს,

ტალღის ნელი პეშვით მკოცნის, უხვად მაყრის სისხლის ლაღებს.

ვერთვი თვლემას, —

ნელინელ თვალს ენისღება სიზმარეთი

აღარ მახსოვს თუ ვინა ვარ, ზღვის თვალი, თუ მზის ნაკვეთი.

ტანს მებევევა

ვაჟი ვილაც, ლალი, შმაგი, უხვი, ვრცელი:

ტკბილი ვნებით იკეცება ჩვენი ქაფის სარცელი.

თვალსა ვახელო, —

ეს რა არის?! თითქო გვერდით არვინ სჩანდეს!

და ვით შეშლილს მეწყურება დაბრუნება იმა ლანდის.

ტალღა ტალღის

შლის ნატერფალს, ზვირთნი ჰქმნიან ახალ ნავეებს,

და ხალასი ზღვა მარადის ჩემს ტანს ზანტად აქანავებს.

გრ. რობაქიძე.

ვირენას სიმღერა.

ნახეუდიდან „მხაფი-დო*): სუ, სუ სტი“.

ქვა ირყევა,—

ნაქეც—ნაქეცს ათამაშებს ვირთა თავებს,

და აწ მოშლილს, ჩემს ნაყარ ტანს, არღვევს, არყევს, აბურთავებს.

ბზე თავში მაქვს,—

ცხენი ჩლიქით აზრებს მიშლის, თმებს დანალევს,

ბაღლის გრძელი ეშვით მცოხნის, ურჯხვად მაყრის წიხლთა ნაღებს.

ვეტიტვლე მას,—

ელლინელ მოვრალს ენის ლევა ჰხამს აგეთი,

კარგათ მახსოვს, ცრუტვინა ვარ, ზღვის ჩალით და ბზით ნაკეთი.

მფხანს, მემთხვევა

ნაზი ვილაც, სალი, მაკი, უხვ—მუცელი,

თლილი ნიჩბით იხვეტება ჩვენი ლაფის არე ვრცელი.

მყრალსა ვამხელ,—

ესმა არის? თითქო ვედრით არვინ მბანდეს!

და ღვით შეშლილს, მეშურება დასრულება ამო ბლანდვის.

ალყა ხალხის

შლის ნაწერ კვალს, სკვითნი გვჩრიან „ნახალ“ თავებს,

ბახალასა ქვა არ ასდის: ექსტაზს ზანტათ აქ ათავებს.

თავის

*) ეს სიტყვა ჭკუშარბიტი მისი აზრის აღსადგენათ რამდენიმეჯერ ზედი-ზედ ჩქარა გაიმეორეთ.

გრ. რობაქიძე.

ტანს მებვევა

ვაჟი ვილაც, ლალი, შმაგი, უხვი, ვრცელი:

ტკბილი ვნებით იკეცება ჩვენი ქაფის სარეცელი.

მაგიუებს სითბო! ვერ ვიგუე ფარჩის საბანი.

ჩემოდან.

უკანასკნელი მოვისხენი ტანსაფარავი,
დაღუმბულ მხრებს ელანდება შეხება ნელი,
სავენბო გზაზე სიბნელეა, არ სჩანს არავინ,
სასიზმრო ლოცვა ვიგალოზე უკანასკნელი.

დამეძინება... გათავდება ზანტი ზმორება.
და დამშვიდდება ჩემი მკერდი ჯერ ხელ უხლები;
ძილში ჩემს მუცელს ვილაც ვაჟი ეამბორება
და ვნებისაგან ილუნება ჩემი მუხლები.

მზის აყვავება გამომტაცებს მწველ ადამიანს,
(ჩემს შეყვარებას მწუხარება კვლავ მოემატა!)
და დაღონებულს, ვაჟის კოცნას, კოცნას ნამიანს
ვარდისფერ ვნით მომაგონებს გამთბარი კიტა.

ელენე ღარიანი.

უსაზღვრო სიყვარული.

ბინძურო ბოძო ტელეგრ-აფისა,
ყვითელი რკინავ ზედ კან-აფისა,
მე ვნებით მიყვარს ქალი გრ-აფისა,
მამამთავარი კაი-აფისა.

შენი ქოჩორი, ძაფი რკ-ინისა,
შენი ღუღუნე მთხლეზე ღვინისა,
ნატერფალია ჩემი ტვ-ინისა,
ტკბილი ნექტარი ქინაქ-ინისა.

მიყვარს ის ძღაბი ციებ ცხ-ელეებით,
მიყვარს ფეხებით, მიყვარს ხ-ელეებით
მიყვარს სტომაქით, თმით ნათხელეებით,
შავი ღიღინით, თეთრი ხვ-ელეებით.

ვით ლეკვი მზისა, მიწად ნაზ-ეცი,
სიყვარულისა ქეცით ნაქ-ეცი,
შენს მკერდზე ალურ ბაგით ნაქ-ეცი,
ეს ჩემი ტრფობა მას გადა-ეცი.

მაშ გასწი, ბოძო, ჰა კიდევ-ერთი
კოცნა შენს მუცლად ამონაკვ-ეთი!
გასწი, რას დგებარ, იწამე ღმ-ერთი,
გახმა ზღვა გულთან შემონა-ერთი.

ულმერთო ბოძო! კვლავ აქა სდგ-ებარ?
გულით კი, ვითომ ფუტურო ხ-ე ხარ,
და როს, ფუტურისტს ნუგეშად მყ-ევებარ?
რისთვის მლალატობ? აბა რას გ-ევებარ?

მაბიჯებს ის ხბო! ვერ ვიგუე ჩარჩის საგანი.

თხემიდან.

უკანას წკნელი მომიხდება დასალარავი,
აცქმუტებულ მხრებს ეკადრება შეხება მწველი.
სად ვძებნაო? გზაზე სიბნელეა, არ სჩანს მპარავი...
სასიძო ლოთმა მიწყალობე უკანას წკნელი

არ მეწყინება... გათავდება კატის გორება
და დარბილდება ჩემი გვერდი, ხერხემ-მუცლები
რბილში მცემს, თუ წელს ვილაც ქაჯი ეავქორება
და გვემისაგან იპკურება ჩემი კურცხლები.

ყბის აქავება მალომკაცებს, ვწველ ადამიას,
(ჩემს შეყვარებას ნულა კვებას ხვალ ნოე, მატა!)
და დაგორებულს, ვაზის მკორტნავს, რკოთა ქამიას,
ენდრისფერ ღრენით მომაგონებს დამხჩავლი კატა.

ყვავი და ბულბული.

(აბაკი)

ვინილე უცხო წალკოტი,
 ზურმუხტი კაბა შვენოდა.
 მოალმასებულ მხარ-ბეჭზე
 ხუჭუჭი გადმოფენოდა.
 ისე ლამაზათ ებნია
 გულ-მკერდზე ყვავილოთ ღილები,
 ვით ფირუზ ცასა ვარსკლავნი,
 ოქროს ვარდებათ შლილები.

სწვევოდა ნაზი ბულბული,
 ჩანგს აკენესებდა გრძობითა...
 იმსქვალეზობდა ყოველი
 არსი მისდამი ტრფობითა.

მხოლოდ შავკაბა ყვანჩალა,
 ძალზე გამძღარი ღეშითა,
 ყურსა უგდებდა, ამბობდა
 სვენებ-სვენებით, ხენეშითა:

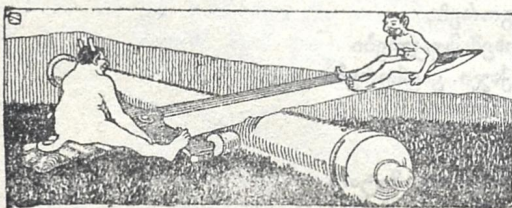
„ჩხაენა ყვავი რომ იყოს,
 არ ეყოლება ბადალი:
 მისი კრიმანჭი ვალობა
 იქნება ჰიმნი ახალი.“

მაგრამ ბულბული რაკია,
 არც ხმა უვარგა, არც კილო;
 და მგალობელი ამგვარი
 როგორ არ უნდა გავკილო?“

ჩაუნისკარტა... გაჭფრინდა,
 მონახა მოძმე ყვანჩალა
 და იმის ხოტბა-ქებაში,
 რაც სიბრძნე ჰქონდა, დასცალა.

ესთქვი: ჩვენი კრიტიკოსებიც
 ყვანჩალას გაგან ზნეობით:
 სხვებს გმობენ... თავისიანებს
 აქებენ წლითი წლეობით!“

ჩახრუხადე.

პრესა.

ემშაკის მათრახის ერთი თანამშრომელთაგანი,
 ბ-ნი თენგიზ ფრიტაძე, შეეკითხა პატივცემულ პეტრე
 მირიანაშვილს შესახებ გაუკუღმართებულ სიტყვის
 „უგანათლებულესისა“.

როგორც მოსალოდნელი იყო, ბ-ნმა პეტრე მი-
 რიანიშვილმა ყურად იყო ჩვენი თხოვნა და გაზეთ
 „საქართველოში“ მოათავსა შემდეგი.

აზრ-გაპაუღმართებული სიტყვები.

„ემშაკის მათრახმა“ მარტის 28-ს ნომერში აიგდო „უგანათ-
 ნათლებულესი“, როგორც ისეთი სიტყვა, რომელსაც აზრი
 გაპრუდებია. მაგრამ განა ცოტაა ეხლანდელ ჟურნალ-გაზე-
 თობაში ამ გვარი გამოთქმა? მგონია, „ემშაკს“ მათრახი აღარ
 შეპრჩენს, თუ ყველა აზრგაუკუღმართებული სიტყვა მოსძებნა
 და გამათრახა. მართლა განათლებული თუ გვესმის,
 როგორც ნასწავლი. რომილთაც სული და გონება სინელებში
 აღარ იმყოფება, ნათელ მქნილია, „უგანათლებულესი“ რად
 უნდა წინაგედეს ღირსებას თავადისას? თავადი, თუ გრაფი,
 შეიძლება იყვეს უბრწყინვალესი. უგანათლებულესი შინაგნად
 ბრწყინვალეა, უბრწყინვალესი კი შეიძლება მართა გარეგნად
 ჰბრწყინავდეს, შინაგნად კი უღაბნელებულესიც იყვეს.

ავილოთ ეხლა „კანონი“ სჯულის მეცნიერებაში კანონია
 ის წესი, რომლითაც განაგებენ საეკლესიო საქმეებსა, სჯულ-
 სა და კანონს შუა უძვეს დიდი მზღვარი. ფრანგის სჯულის
 მეცნიერი იტყვიან, ეკლესიის კანონი როდია სჯული სახელ-
 მწიფოა. კანონისაგან ვაწარმოებთ მხოლოდ კანონიერსა
 ისევე, როგორც ბერძნები კანონ სიტყვისაგან აწარმოებენ
 „კანონიკოს“ დასართავ სახელსა. მაშასადამე კანონიკოს ქართუ-
 ლად უნდა ითარგმნებოდეს კანონიერი და არა კანონიერი, რო-
 გორც ეხლა შემოულიათ. სჯულისაგან ხომ მართა სჯული-
 ერს ვიტყვით და არა სჯულიურსა.

ეს მეორე სიტყვა „კანონი“, ცხადია, ბ-ნმა
 პეტრემ იმისთვის მოიყვანა აქ, რომ სახეში ჰქონდა
 მოქმედება უბრწყინვალესი თავადის პეტრე გრუ-
 ზინსკისა, სასოფლო სამეურნეო საზოგადოებაში
 ჩადენილი.

სამწუხაროთ უნდა ავღნაშნოთ, რომ პატივ-
 ცემულმა პ. მირიანაშვილმა „მადლი ჰქმნა“, მაგ-
 რამ „მარილი აღარ მოაყარა“. თენგიზ ფრიტაძე
 სხვათა შორის სთხოვდა მას, როგორც მცოდნე
 პირს, აეხსნა მნიშვნელობა გვარის „გრუზინსკისა“. მართლაც,
 საინტერესოა იცოდეს საზოგადოებამ,
 თუ საიდან წარმოსდგა ეს დამსახურებული გვარი
 და რისთვის დაჰკარგა მან ქართული ელფერი. მარ-
 თალია, ქართულ გვარებს, შეტადრე თავად-აზნაურე-
 ბისას, თითქმის უკლებლივ რუსული კუდი გამოე-
 ბათ, მაგრამ აქ მაინც ადვილია ორიგინალის აღ-

დგენა. ბავშვიც მიხვდება, რომ „არაკჩევეი“ ქართულად „არაყიშვილია“, „გაბაევე“ „გაბაშვილი, „კარალოვე“ „ყარალაშვილი“ და სხვა.

აქ კი ვერაფერი ვეღარ გავიგვია: „გრუზინსკი“ არ შეიძლება იყო არც „გრუზინაძე“ არც „გრუზინაშვილი“, ვინაიდან კუდი კი არა, მთელი ტანია უცხო ტომისა. ბ.ნმა პეტრე მირიანაშვილმა (ვგონებ მოსე ჯანაშვილმაც და ზაქარია ჭიჭინაძემაც) იცის რაშია საქმე და არ გვეუბნება. რას იზამ!

„ცოდნა თან დასდევს მცოდნელსა, რაზომ-საც დაეტარების, აქვს უხილავი საუნჯე—ხელი არ მიეკარების, არც ცხადის ძილით წაირთმის, არც მალვით მოიპარების.“

აშკარაა ამას სარგებლობენ მცოდნე პირები.

„ნარევი“

გაზ. „საქართველო“ მეოთხე გყდრდზე ხშირად ათავსებს ისეთ „ნარევს“, რომელიც, ცხადია, არა ერთსა და ორს გადარეკს.

აი მაგალითად;

დღემიწიდან ყველაზე მახლობელი მნათობი მთვარეა. იგი ხანდახან ჰფარავს ხოლმე სხვა ვარსკვლავებს. ამ რამდენიმე დღის წინად (25 თებერვალს) დაჰფარა ვარსკვლავთა ჯგუფი. ეს ჯგუფი ამოვა ხოლმე განთიადის წან და განსაკუთრებით ცხადად სჩანს თიბათვეში. უბრალო თვალი ამ ჯგუფში შეიღვ ვარსკვლავს არჩევს, შორს მკვრეტელი თორმეტს. 150 წლის წინად ვალეამ აღმოაჩინა, რომ იმ ჯგუფში 36 ვარსკვლავია. 150 წლის შემდეგ მეტჩილმა აღმოაჩინა 1000 ვარსკვლავი, რომელიც თვითული მათგანი ჩვენს დღემიწაზე 3-10-ჯერ უდიდესია. კიდევ 100 წლის შემდეგ ძმებმა ანრებმა იმ ჯგუფში აღმოაჩინეს 2,326 ვარსკვლავი. ამის გარდა ამ ჯგუფში აღმოაჩინეს, რომ ვარსკვლავთა შორის რაღაც ბურუსის მაგვარი ნივთიერება არისო.

ცხადია ეს ამბავი „ხომლს“ ეხება. 150 წლის წინეთ ვალეას აღმოუჩენია ამ ვარსკვლავთ კრებაში 36 ვარსკვლავი.

150 წლის შემდეგ (ე. ი. მიმდინარე 1916 წ. მეტრილს დაუთვლია იქ 1000 ვარსკვლავი. ხოლო კიდევ 100 წლის შემდეგ (ე. ი. 2016 წელს) ძმებს ანრებს აღმოუჩენიათ ხომლში 2,326 ვარსკვლავი. (აი ასე ძნელი გასარჩევაია: აწმყო, ნამყო და მყოზადი!) იქვე (ხომლში) აღმოუჩენიათ რაღაც ბურუსი, რითაც მტკიცდება, რომ იქ ახალი სისტემა იქმნებო. ეს უკანასკნელი შენიშვნა ცოტა სიმართლესთან ახლოა. „საქართველოს“ რედაქციამაც სჩანს „ცოტა ბურუსი“ და აკი მართლაც იქმნება იქ ჩვენი „ეროვნული ბურჟუაზია“!

აი სწორეთ ამ „ეროვნული ბურჟუაზიის“ გულისათაის გაზეთი „საქართველო“ „ნარევშიაც“ ვაქრულ გრძნობებს აქსოვს; ისა სწერს.

ამ რამდენიმე ხნის წინად სამის წლის ტახი მოკლათ. მისი ხორცი იწონიდა 21 ფუტს. ღორს სიმაღლე ორი არშინი ჰქონია, ხოლო სიგრძე სამს არშინზე ცოტა მეტი.

წარმოვიდგინოთ, რომ ერთ-ერთ ქართველ ბურჟუას ყავს ერთი ასეთი ღორი, მაგრამ ტახი კი არა, ნეზვი. ერთი წლის შემდეგ მას ეყოლება უკვე ცამეტი ღორი (62 გოქი და ერთიც დედო ღორი).

მეორე წელიწადს 10 ნეზვი გოქი მისცემს თორმეტ-თორმეტ გოქს, სულ 120. ამას მოუმატეთ 13 წინანდელი, გამოვა 133. ამათში ასი მაინც იქნება ნეზვი და მესამე წელს მისცემს 1200 გოქს; ამას თუ მიეუმატებთ ძველი წლებისას, მივიღებთ 1333 სულს.

მეოთხე წელიწადს თუ ათასი ნეზვი წესიერად იმრავლებს მას, ეყოლება 13,333 ღორი, ხოლო მეხუთე წლის დამლევს სულ ცოტა 1,213,333 სული.

ეს რომ ფუთებზე დავახურდავოთ (ვინაიდან ვაქრობაში არც სიგრძეს ღორისას და არც სიმაღლეს მნიშველობა არა აქვს, რადგან მათ მამასახლისად არასოდეს არ ირჩევენ.) გამოვა 25,479,993 ფუთი. იმ დროს, ე. ი. ხუთი წლის შემდეგ გირვანქა ღორის ხორცი რა თქმა უნდა მანეთზე ნაკლებ არ ეღირება. ამ გვართ ჩვენი ქართველი მწარმოებელი მიიღებს 919, 199,720 მანეთს.

ასე ადვილია „ეროვნული სიმდიდრის“ შექმნა.

„ეშმაკის მათრახის“ მკითხველთ აღბათ უკვირთ, რატომ უფრო სასაცილოდ არ გამოვთქვით ეს გაზ. „საქართველოდან“ ამოღებული ცნობები. მიზეზი უბრალოა. ჩვენ გვეშინია!

იმავე „საქართველოს“ „ნარევში“ ურევია ასეთი საშიშარი ამბავი:

სიკვდილი სიცილისაგან.

ერთ ვრთ ცირკში თურმე ერთს მსახიობ—მასხარას ისეთი სასაცილო ამბები უამბოია, რომ ხალხი თურმე სიცილით იხოცებოდა.

მასხარას შეუმჩნევა, რომ ერთი თვრამეტის წლის ყმაწვილი მეტის მეტად იცინოდა და არაქათი აღარა ჰქონდა. მიჰვარდნია და წყლით მობრუნება დაუწყია. მაგრამ მისი ნერვები თურმე მეტად აღიზიანებულა ერთი დაუძახნია: ეს ძალიან კარგი იყო, და გარდაცვლილა.

ჩვენც გვეშინია, ვინმე თქვენგანმა არ დაიძახოს: ეს კარგიაო და არ გარდაიცვალოს.

მორიელი.

ჩ ვ ე ნ ი ა ლ ე ბ ი.

(ქაღვინეზე ბათუმის „ზოდრაჩიკ-რიაღჩიკ-ტაბელჩიკებს“).

მკაცრ-უბედურნი —
 ცბიერნი,
 წყალ წასაღები —
 აღები,
 ჩვენსა ტანჯვაში —
 ძარცვაში
 გამონაცადი ნაქები,
 მსურს, რომ გრძელადა —
 ვრცელადა
 ყველა შევამკო —
 შევაქო.
 (და თუ ირცხვენენ —
 იწყენენ,
 მზად ვარ პასუხიც მე ვაგო.)
 სიპათიოსნეს —
 კარგსა ზნეს,
 კარგსა ღირსებას თვისებებს —
 მათში ვაგლახათ
 ვერ ნახავთ
 ტყვილად ნურავინ
 ნუ ეძებს.
 მათ თაღლითობის,
 ფლიდობის
 კურსი აქვთ გათავებული,
 ოინბაზობით,
 ასობით
 ჰყავთ გაფრცქვნილ-გატყავებული.

—
 აი, ეს ვაჟბატონები
 ფულის და კუჭის მონები,
 ზემოხსენებულ ღირსებით
 საგრძნობლად დატვირთულები,
 (აღებთან ერთად ითქმება
 და მათთან იგულისხმება
 აგრეთვე მათი აგენტიც
 მათ მიერ მოსყიდულები.)
 ევლინებიან სოფელსა
 უცხოს და გაუცნობელსა
 და ჰპირდებიან იქ მუშას
 ქირას სამს მანეთს დღიურსა;

თან კარგსა ბინას სადგომად,
 კარგსა საქმელსა საძლომად.
 ჰხიბლავენ, თვალწინ უშლიან —
 სურათებს ფანტასტიურსა.
 მუშა თანმხდება ადვილად,
 რწმუნდება რომა ნამდვილად —
 ეს კაცუნები არიან —
 აღსავსე სათნოებითა.
 გულს ეფინება მას შვება
 და ბათუმისკენ მოყვება
 მერმისით გატაცებული,
 აღსავსე სასოებითა.

—
 და როს ბათუმში ჩამოვა იგი
 და ჩაიბარებს მას „ტაბელჩიკი“
 მყის მისსა პასპორტს აღებენ „ვეტოს“
 რომ მან გაქცევა ველარ გაბედოს.
 და როს აღარ აქვს გროში საგზალო,
 როს აღარ შესწევს ღონე და ძალი —
 რომ განეშოროს იგი ბათუმსა,
 უდგენენ მაშინ ულტიმატუმსა:
 „რასაც შეგპირდით, ტყუილი იყო,
 მან უკვე შენა ქირი წაიღო.
 სამი მანეთი აწ დაივიწყე,
 საქმე თუ კი გსურს ეხლავე იწყე.
 კოროხის გაღმა შორს უღრან ტყეში
 შვიდი აბაზი გექნება დღეში.
 და თუ არა გსურს, შენია ნება,
 აქ ბრძანდებოდე ნუ გეწყინება.“
 რა ქნას საწყალმა, რა გზა აქვს მეტი?
 არსით ნაცნობი, არსით იმედი.
 იძულებული ითმენს ყოველსა,
 მიყვება მისსა სისხლის მწოველსა,
 მიდის ადგილზე, იქ „კარგი ბინა“
 უდგება მყისვე მას თვალის წინა.
 მოწნული რაღაც ფაცხის კარვები,
 არცა ფანჯარა, არცა კარები.
 (აწ კი ესენი რად ეჭვირება,
 როს თვით კედლებში დათვი გაძვრება.)
 არც იატაკი და არცა ჰერი,
 სახურავი კი როგორც საცერი.
 თვითოში სცხოვრობს ოც-ოცი სული,
 ყოველგვარ ჭუჭყით გარემოცული.
 კარგი საქმელის სახელიც თითქმის
 აქ იშვიათად თუ სადმე ითქმის.
 თუ ძველი პურიც ექმნათ საკმაოთ,

უნდა აღიღონ ღმერთი საბაოთ.
 სიცივე, ყინვა, (მეტადრე ზამთრით)
 გამოწვეული აქ ხშირი ავდრით,
 მრავალსა მღუშას აქა მყოფელსა
 ჰყინავს ასალმებს წუთისოფელსა.
 ავადყოფებსა, გინა თუ საღებს
 აქ ეპყრობიან როგორც ტუსაღებს.
 ფულის აღებას ვინც მოესწრება,
 საბრალოს ტყავი ცხრა წილი სძვრება.
 მათი ხვედრიდან მოზრდილი ლუკმა
 უნდა მიირთვას აღებმა წუწკმა.
 თვითონ კი მუშა ნუ ელის მეტსა,
 თუ კი ეღირსა ერთს მესამედსა.
 მოხდება ხშირად, რომ ვინმე „სტარში“
 (ვინც რომ ცოცხლებთან კვდრებს სწერს დავ-
 თარში)

გაიპარება, თან გაიტაცებს
 მუშების ფულებს ასებს, ათასებს.
 არც მესამედსა არც მესავდსა
 არავინ აძლევს მუშას არცერთსა.
 და რჩება მისდა საუბედუროთ
 უცხო მხარეში ულუკმა-პუროთ.

ეს გახლავთ „კლიშე“ ჩვენი აღების
 და მათი დამქაშ-ამხანაგების.
 მაშ მოერიდე იმათ მკითხველო
 თუ არ გსურს შენაც ბედი იწყველო.

კვახი.

გაცრუებული იმედები.

(კონტრ-უბნოდა)

ქრისტეშობისთვის შუა რიცხვები იყო. ქ. თბილისში ზამთრის სუსხი იდგა და გარედ ძალით არ გაიგდებოდა. საშინლად ჰყინავდა. ამ დროს ქ-ნი ხაზიანი იჯდა თავის თბილ კაბინეტში და ახალ კომედიას სწერდა ამ სათაურით: „ორ წყალ შუა“. უცებ ლამის 12 ს. გაისმა საშინელი ღრიალი.

„თურქები! თურქები მოდიან!“ ქ-ნი ხაზიანი გულგახეთქილი გარედ გამოვარდა და გასწია სადგურისკენ. ამ დროს სრულიად მოულოდნელად ჩვენ ერთმანეთს შევეფეთეთ.

— „აააა! გამარჯობა მეგობარო!“—მივესალმე ქ-ნ ხაზიანს, მაგრამ თქვენც არ მომიკვდეთ, მან ყური არ მათხოვა და სწრაფად გასწია კასისკენ. იგი მალე „ოჩერედში“ ჩადგა. „ბილეთი! ბილეთი მიბოძეთ, ჩქარა!“—დიდის ხვეწნით და მუდართ ეუბნებოდა ქ-ნი ხაზიანი კასირს. მეც იქვე ახლოს ავიტუხე.

...„ამხანაგო,—ჩუმათ წავჩურჩულე ქ-ნ ხაზიანს,—თუ შეიძლება ბილეთი მეც ამიღეთ“. ხაზიანმა სახის მრისხანე გამომეტყველება მიიღო და პასუხი არ გამცა. ცდა ბედის მონახვერეა-მეთქი, გაფთვიქრე ჩემს გულში და ხელმეორეთ მივმართე ცოტა მაღალის ხმით ჩემ კარგ ნაცნობს.— „ამხანაგო!“.. მაგრამ ჩემმა კარგმა ნაცნობმა სიტყვა აღარ გამათავებინა.

— ღმერთმა შენც შეგარცხვინოს და ვინც შენი ამხანაგი იყვეს, ისიც—მიპასუხა ხაზიანმა, ელდა ნაცემივით. „Жалкий космополитъ!“—ჩაილაპარაკა ჩუმად ხაზიანმა და პირი კასისაკენ მიიბრუნა.

— თქვენ სად მიბრძანდებით?“—შეეკითხა კასირი ხაზიანს.

— „მოსკოვში!“—ამაყად მიუგო მან და გადასცა 16 მანეთი. კასირმა ფული უკან გადმოუგდო და მიაძახა—„დროს ნუ მაკარგვინებთ... მე ხუმრობის გუნებაზედ არა ვარ“. ხაზიანი სახტად დარჩა, მაგრამ მალე მიხვდა, რომ ეს ფული არამც თუ მოსკოვში, როსტოვშიაც-კი ვერ წაიყვანდა მას.

„მაშ კარგი, მიბოძეთ ბილეთი ბაქომდის“—მიაძახა ქ-მა ხაზიანმა კასირს და ხელი გაუწოდა. კასირმაც რაღაც ჩაიბუტბუტა და გადასცა მას ბილეთი. მე, სწორე გითხრათ, გამეხარდა, რომ თანამგზავრი ვიშოვე. მეც მივრბოდი... „страха ради иудейска“. წარმოიდგინეთ, რომ რაღაც შემთხვევის თუ განგების ძალით მე და ქ-ნი ხაზიანი ერთ ვაგონში მოვხვდით. მე ბოდიში მოვიხადე და გამოვეხმარე ჩემს კარგ ნაცნობს, მაგრამ მან პასუხი არ მაღირსა. რამდენიმე წუთს შემდეგ მატარებელი დაიძრა და რაღაც ქვითინი შემომესმა. მე სმენად გადავიქეცი. ქ-ნა ხაზიანმა პირი კედლისკენ იბრუნა და დაიწყა... ტირილი.

„უკაცრავად, მეგობარო, მოკრძალებით ვუთხა-

რი ჩემს მეზობელს, არ შეიძლება ვიცოდეთ თქვენი მწუხარების მიზეზი?

„არ შეიძლება!“ მკვანთე მიპასუხა მან და უფრო აუწია ხმას. მე ცნობის მოყვარეობა ძალზედ მტანჯავდა. ნეტავ რა დაემართა ისეთი, რომ ასე მწარედ ტირის,— ვფიქრობდი გულში. მინდოდა კიდევ გამოვხმაურებოდი, მაგრამ ვერ ვბედავდი. ბოლოს შემოვიკრიფე სულიერი ძალა, და მივმართე მოწიწებით:

— უკაცრავად!.. მე თქვენისთანა მატერიალისტი არ გახლავართ... ფულის გულისთვის მე არასოდეს არ ვტირი:

მე პირი დავაღე და გაშტერებული დავრჩი.

„არ შეიძლება ვიცოდეთ, ვის გულისხმობთ „მატერიალისტებად?“— შევეკითხე ცოტა ხმა მალე.

„თქვენ.. დიახ, სწორედ თქვენ, ინტერნაციონალისტებს და კოსმოპოლიტებს“, — მიპასუხა ტირილით ჩემმა მეზობელმა. თქვენ არ იყავით, რომლიც განიხილეთ სულელებივით, სადაც ერთ ლუკმა პურს შეგქამთ, ჩვენი სამშობლოც იქ არისო. საქართველო, ჩინეთი, ბრაზილია, ავსტრალია თქვენთვის სულ ერთია...“ მე სწორედ გითხრათ გულმა აღარ მომიტოვინა და ცოტა არ იყოს აღელვებულის ხმით შევეკითხე.

— „არ შეიძლება დავვისახელოთ ის წყარო, სადაც თქვენ ამოიკითხეთ ეს სიბრძნე?“ ამ კითხვაზედ ხაზიანი უფრო გაბრაზდა და მოუხშირა ტირილს.

„Ты мне близка, какъ родина въ послѣдній часъ изгнания“*) — იძახდა მოთქმით ჩემი მეზობელი.

„მშვიდობით, ჩემო საყვარელო სამშობლოვ“, ხმა მალლა წარმოსთქვა ხაზიანმა და წაიშინა ორივე ხელი თავში. მე გული გამისკდა, მაგრამ ებტიბარს მაინც არ ვიტეხდი და ვამშვიდებდი ჩემს მეზობელს.

— თქვენ, მგონი, ცოტა სიცხე გაქვთ, მეგობარო, მოისვენეთ ცოტა ხანს, — ვეუბნებოდი დიდის შორიდებით ქირისუფალს. მაგრამ იგი არა სცხრებოდა და სლოკინით განაგრძობდა.

„თქვენ არ იყავით, რომ დასცინოდით ნაციონალისტების სამშობლოს სიყვარულს და ლირიზმს...“

*) ე. ი. შენ ისე ტკბილი ხერ, როგორც გოზინაყი ახალ წელიწადს. თარგმანი ქ-ნ ბრაზიანს ეკუთვნის. მეზობელი.

ლირიზმი კი ერთი უმთავრესი ელემენტია შემოქმედებისა... ლირიზმს ჰბადებს ტირილი, ხოლო ტირილს-ლირიზმი.

„მაშ, როგორც სჩანს, თქვენი ტირილის მიზეზი ლირიზმი ყოფილა?“

— შევეკითხე ჩემს მეზობელს.

„დიახ! მაშ თქვენ რა გეგონათ?“

„მე კი, მეგონა... უკაცრავად... თურქების ხომ არ ეშინია მეთქი!“

„სრულიადაც არა! მე არავისი არ მეშინიან...“ რიხიანად მომიგო ხაზიანმა. მე ტუჩებში ჩამეცინა...

„რას იცინით?“ შევეკითხა იგი გაკვირვებული.

— „არაფერს... ისე, .. ერთი ეპიზოდი მომგონდა თქვენის ცხოვრებიდან. გახსოვთ 1905 წ., სომეხ-თათართა შეტაკება რომ იყო? მაშინაც ასე გარბოდით... განსხვავება მხოლოდ იმაშია, რომ მაშინ პირი ბათომისკენ გქონდათ, ეხლა კი ბაქოსკენ. მაშინ კოსმოპოლიტი ბრძანდებოდით, ეხლა-კი წაინაცონალისტებო. სჩანს, რომ თქვენ ლირიზმის და ტირილის შორის არავითარი მიზეზობრივი კავშირი არ ყოფილა. არა! თქვენი მწუხარების მიზეზი რაღაც საიდუმლოებით არის მოცული.“

„დიახ.. დიახ.., მართალსა ბრძანებთ, ცოტა დამშვიდებით წამოიძახა ქ-მა ხაზიანმა, მხოლოდ თქვენ სიტყვებს ერთი კიდევ უნდა დაუმატო, სახელდობრ, რომ მე სოციალისტური ხელთათმინები თავის დღეში არ მცმია. მე, როგორც წმინდა ლირიზმის მოტრფიალე, ყველაფერს შორიდან ვეაღერებო.. Искусство должно быть выше политики...“

— ააა! ეხლა-კი მივხვდი თქვენ აზრს. ალბათ თქვენ იმიტომ მირბიხართ, რათა პოლიტიკაზე და პოლიტიკის მიერ გამოწვეულ ომიანობაზე „მალლა დადგეთ“, როგორც წმინდა ხელოვნების წარმომადგენელი.

— დიახ, დიახ... უმთავრესი ჩემი მიზანი კი იმ გრძნობის განცდა გახლდათ, რომელსაც სამშობლოდან შორს მიმავალი კაცი განიცდის, დაუმატა ხაზიანმა...

მეორე დღეს მე და ჩემი კარგი ნაცნობი უკვე ბაქოში გახლდით მისულნი. საღამოს 8 ს. საღურზედ გამოველით. ის მიემგზავრებოდა ბალაჯარისკენ რუსეთში, მე კი... არ ვიცოდი სადა... აგერ მესამე ზარიც დაირეკა და მატარებელი დაიძრა...

— მაღლობა ღმერთს! — ხმა მაღლა წაშოი-
ძახა ქ-მა ხაზინმა და გადიწერა სამჯერ პირ-
ჯვარი ქართულად, თუმცა იგი ტომით სომეხი იყო...
უკანასკნელად მოვკარი თვალი ჩემს კარგ ნაცნობს.
მწუხარება სამუდამოთ განშორებოდა მის სახეს და
ზედ გადაპკროდა ნეტარების ღიმილი...

ასეთი იყო ის კონტრ-ეპიზოდი, რომლის
უნებლიეთ მოწამედ მე გავხდი შარშან ქრისტიმო-
ბისთვის. თუ-კი უბრალო „ეპიზოდებს“ დიდი სა-
ზოგადოებრივი მნიშვნელობა აქვს, მით უმეტეს
ყურადღების ღირსია ზემოდ მოყვანილი კონტრ-
ეპიზოდიც. მკითხველი დამეთანხმება, რომ მისი
მნიშვნელობა, ასე ვთქვათ, საკაცობრიო და საის-
ტორიო.

ნესტარი.

ნეტავი გამაგებინა!

ნეტავი გამაგებინა
„კორდი“ რა ჯურის კაცია,
თუ არის ლიტერატორი,
რათ უყვარს პროვოკაცია?!

ინტელიგენტად რომ ნათლავს
სუყველა კაკარდოსანსა,
ნუ თუ ვერ არჩევს ყვავსა და
ბუღბუღს, ედემის შგოსანსა?

განა კაკარდა უშველის
თუ გოგრა ცარიელია,
ან „კორდის“ გამოსარჩობა
თუ კაცი ქკუა თხელია?!

რატომ შესცქერის ამ სახელს
ის ვიწრო შეხედულებით.
რომ ავსებს გაზეთ „მეგობარს“
განზრახ შეთხზული ტყულებით!

რათ შეურაცყოფს მწერლობას,
რათ ამახინჯებს სიმართლეს,
რათ დაფოთარობს ბნელეთში,
რისთვის გაურბის სინათლეს!

დაბეზლება და დასმენა
ვისი რა შესაფერია,
თუ არ ჯაშუშის, ან მისი
ვინც მათ დაეთარში სწერია?

მისებრ ცრუ ვიღაც ცერცეტა,
დამქაში აღევნებია,
მასაც კალამი „კორდივით“
უკულმა შებრუნებია:

თავის სახელი ისმაილ
„ლიამსად“ დაუწერია,
თავს მაღაფს, ბოლო მოუჩინს
მგონი, რომ ესეც შტერია.

და ორივე ერთად სცდილობენ
თეთრი დასახონ შავთა,
ეს რომ სიმართლის გამოაბა
ცხადია თავის თავათა.

თუ ფერს უცვლიან ყორანსა
რაც უნდა ხეხონ ქვიშითა,
ან ჩირქს მორეცხენ მათ, ვისაც
იკაფენ ანგარიშითა!..

დეე! იცრუონ, იტყუონ
და მრუდე გზებით იარონ,
რაც ამ ხელობით მოიგონ
ერთმანეთს გიუზიარონ.

არაკორდი.

შახლოების განყოფილება.

ბოდიშს ვიხდით, რომ ელენე დარიანის
ლექსში ბოლო სიტყვა შეცდომით დაიბეჭდა. უნდა
იყოს კატა და არა კიტა.

Бальмонтъ.

Люблю содружныхъ Руставели
Гаприндашвили и Яшвили.